

СИЛАБУС навчальної дисципліни «ФАКТОРНІ ХВОРОБИ ТВАРИН»»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Другий магістерський рівень
Код і найменування спеціальності	211 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	ОПП Ветеринарна медицина
Курс, семестр	6 курс, 12 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, Загальна кількість годин – 120 із яких: лекцій – 16 год., лабораторних – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Ветеринарної медицини інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки
Контактні дані розробника (-ів)	<i>Викладачі:</i> КРУЧИНЕНКО Олег, доктор вет. н., професор ПЕТРЕНКО Максим, кан.с.г. наук, PhD з ветеринарної медицини, доцент <i>Контакти:</i> кафедра інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки <i>e-mail:</i> oleg.kruchynenko@pdau.edu.ua maksym.petrenko@pdau.edu.ua <i>URL:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/kruchynenko-oleg-viktorovych <i>URL:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/petrenko-maksym-oleksandrovykh
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік дисциплін, які передують її вивченню: «Ветеринарна медицина», «Ветеринарна вірусологія», «Епізоотологія та інфекційні хвороби тварин»,
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення. <i>Фахові:</i> ФК 1. Здатність діагностувати, запобігати та контролювати факторні хвороби тварин на основі аналізу умов годівлі, утримання та впливу факторів середовища.
Результати навчання	РН 1. Здатність визначати причини виникнення факторних хвороб тварин, оцінювати ризики їх розвитку та розробляти профілактичні заходи з урахуванням умов утримання, годівлі та факторів довкілля.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Опанування дисципліни розвиває у здобувачів вищої освіти здатність логічно і системно мислити.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	

Метою навчальної дисципліни «Факторні хвороби тварин» є формування у студентів знань про етіологію, патогенез, діагностику, профілактику та контроль факторних хвороб тварин з урахуванням впливу середовища, годівлі, технології утримання та принципів One Health.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Загальна характеристика факторних інфекційних хвороб тварин.</p> <p>Тема 2. Етіологія та фактори виникнення інфекційних хвороб у тваринницьких господарствах.</p> <p>Тема 3. Вплив умов утримання та мікроклімату на розвиток інфекційних хвороб.</p> <p>Тема 4. Стресові та технологічні фактори у виникненні інфекційних захворювань.</p> <p>Тема 5. Основні факторні бактеріальні хвороби тварин.</p> <p>Тема 6. Основні факторні вірусні хвороби тварин.</p> <p>Тема 7. Епізоотологічні особливості факторних інфекцій та їх профілактика.</p> <p>Тема 8. Біобезпека господарств і профілактика факторних інфекцій у системі One Health.</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні (лекція, розповідь-пояснення); наочні методи: демонстрування; практичні методи: лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою; формування пізнавальних інтересів: ситуації новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду; методи усного контролю: усне опитування; тестовий контроль: виконання тестів; комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, комп'ютерне тестування.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	При недотриманні термінів виконання завдань здобувач вищої освіти може доздати їх з узгодженням та дозволу викладача: Здобувачу вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку (FX) або не був допущений до семестрового контролю, дозволяється ліквідувати підсумкову академічну заборгованість. Термін ліквідації підсумкової академічної заборгованості встановлює деканат, але зазвичай не довше, ніж два тижні після початку наступного навчального семестру. Особливості перескладання регламентовані «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті», https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaiproo_cinyuvannya2023.pdf
- щодо академічної доброчесності	<p>Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.</p> <p>Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/)</p>

	<p>kodeksdobrochesnostinasayt.pdf)</p> <p>Політика академічної доброчесності: самостійність виконання завдань, посилання на використані джерела. Враховується: систематичність відвідування занять, своєчасність виконання навчальних завдань, повний обсяг їх виконання, якість виконання навчальних завдань, самостійність виконання, творчий підхід у виконанні завдань, ініціативність у навчальній діяльності.</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. При отриманні на занятті 0 балів та пропущені заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету», https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenn_yaproneformalnuosvitu.pdf</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Особливості оскарження результату оцінювання регламентовані «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів», https://vstup.puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/05/dzv22-trg-mvysd-m.pdf</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p>	
<p>Основні</p> <p>1. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин / В.П. Литвин, Л.В.Олійник, Л.Є. Корнієнко та ін.– Біла Церква, 2002.– 303 с.</p> <p>2. Недосєков В.В., Блаха Т., Ситюк М.П., Мартинюк О.Г., Мельник В.В., Юстинюк В.Є. Основи біобезпеки та благополуччя тварин /– Ніжин, 2021. – 252 с.</p> <p>Допоміжні</p> <p>1. Корнієнко, Л., Уховський, В., Карпуленко, М., Мороз, О. А., Царенко, Т. М., Радзиховський, М. Л., & Руда, М. Є. (2024). ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ В СВІТІ З ТРАНСКОРДОННИХ ХВОРОБ ТВАРИН. <i>One Health Journal</i>, 2(II), 41–58. https://doi.org/10.31073/onehealthjournal2024-II-06</p> <p>2. Чечет, О. М., Корнієнко, Л. Є., Уховський, В. В., Карпуленко, М. С., Київська, Г. В., & Мороз, О. А. (2023). ХАРАКТЕРИСТИКА ЗБУДНИКА, ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ, КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ, ДІАГНОСТИКА ТА ЗАХОДИ БОРотьБИ З АФРИКАНСЬКОЮ ЧУМОЮ КОНЕЙ (ОГЛЯДОВА СТАТТЯ). <i>One Health Journal</i>, 1(IV), 6–17. https://doi.org/10.31073/onehealthjournal2023-IV-01</p>	

3. Ten Years of African Swine Fever in Ukraine: An Endemic Form of the Disease in the Wild Boar Population as a Threat to Domestic Pig Production / H. Omelchenko et al. *Pathogens*. 2022. Vol. 11, no. 12. P. 1459. URL: <https://doi.org/10.3390/pathogens11121459>
4. Kruchynenko, O., Petrenko, M., Omelchenko, H., Avramenko, N., & Natiahla, I. (2024). Spread of animal rabies in Poltava, Kirovohrad and Sumy regions. *Scientific Progress & Innovations*, 27 (4), 126–131. doi: 10.31210/spi2024.27.04.21
5. Rabies virus spread in central and north-eastern regions of Ukraine / H. O. OMELCHENKO et al. *Medycyna Weterynaryjna*. 2022. Vol. 78, no. 01. P. 6605–2022. URL: <https://doi.org/10.21521/mw.6605>
6. Avramenko, N. O., Omelchenko, G. O., & Petrenko, M. O. (2020). Dynamic tendencies of the state of wolf and fox populations and rabies cases on the territory of Poltava and Sumy regions of Ukraine. *Bulletin of Poltava State Agrarian Academy*, (2), 216– 224. doi: 10.31210/visnyk2020.02.27
7. Омельченко Г. О., Петренко М. О., Авраменко Н. О. Моніторинг поширення африканської чуми свиней в Україні та Полтавській області. *Вісник ПДАА*. 2019. № 2. С. 183–190.

Рекомендовані онлайн-курси

1. Навчальний курс Global Health at the Human-Animal-Ecosystem Interface навчальна платформа Coursera URL : <http://surl.li/enyxi> (дата звернення 01.12.2025).
2. Навчальна платформа Coursera URL : <https://www.coursera.org/> (дата звернення 01.12.2025).
3. Навчальна платформа Prometheus URL : <https://prometheus.org.ua> (дата звернення 01.12.2025).
4. One Health Basics URL : <http://surl.li/enzbv> (дата звернення 01.12.2025).
5. One Health. URL : <http://surl.li/enzbz> (дата звернення 01.12.2025).
6. One Health. URL : <http://surl.li/enzcb> (дата звернення 01.12.2025).
7. Rachel Watson. General Microbiology by Rachel Watson URL : <http://surl.li/elxai> (дата звернення 01.12.2025).
8. Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ВСЕ. URL : <https://vet.gov.ua/> (дата звернення 01.12.2025).

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки
протокол від 22.12. 2025 № 8

Додаток до силябусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання завдань лабораторної роботи та їх захист	виконання завдань самостійної роботи (презентація)	виконання тестів	
Тема 1. Загальна характеристика факторних інфекційних хвороб тварин.	2	2			
Тема 2. Етіологія та фактори виникнення інфекційних хвороб у тваринницьких господарствах.	2	2			
Тема 3. Вплив умов утримання та мікроклімату на розвиток інфекційних хвороб.	2	4			
Тема 4. Стресові та технологічні фактори у виникненні інфекційних захворювань.	2	4			
Тема 5. Основні факторні бактеріальні хвороби тварин.	2	4			
Тема 6. Основні факторні вірусні хвороби тварин.	2	4			
Тема 7. Епізоотологічні особливості факторних інфекцій та їх профілактика.	2	2			
Тема 8. Біобезпека господарств і профілактика факторних інфекцій у системі One Health.	2	2			
Разом	16	24	40	20	100

Шкала та критерії оцінювання

Поточний контроль

<i>Опитування (0-2)</i>	
Кількість балів	Критерії оцінювання
2	у повній мірі надав відповідь на теоретичне питання з теми лекції.
1	лаконічна відповідь на теоретичне питання з теми лекції;
0	відсутні відповіді на теоретичне питання з теми лекції, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання;
Виконання завдань <i>лабораторної роботи</i> та їх захист (0-2 бали)	
Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти присутній на лабораторному занятті, виконав поставлене перед ним завдання, розкрив тему, захистив роботу, сформулював й обґрунтував висновки, при захисті з боку викладача зауваження відсутні, дав ґрунтовні відповіді на додатково поставлені запитання.
1	здобувач вищої освіти присутній на лабораторному занятті, виконав поставлене перед ним завдання, але не захистив роботу;
0	лабораторну роботу здобувач вищої освіти не виконав та не представив звіт, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання;
Виконання завдань <i>самостійної роботи презентації на задану тему</i> (0-40 балів)	
Кількість балів	Критерії оцінювання
40	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив виконану презентацію та захистив її, відповів на всі поставлені питання.
30	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив виконану презентацію, але відповів не на всі поставлені питання.
20	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив виконану презентацію, але не відповів на поставлені питання.
10	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив виконану презентацію, але вона не розкриває тему, а також здобувач не відповів на поставлені питання.
0	відсутність виконання презентації здобувачем вищої освіти, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання.
Виконання тестів (0-20 балів)	
Кількість балів	Критерії оцінювання
20	здобувач вищої освіти в повному обсязі опанував теми й повністю розв'язав тест.
11-19	здобувач вищої освіти опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (на рівні до 60-90% потрібної інформації).
1-10	здобувач вищої освіти опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (на рівні до 10-50% потрібної інформації).
0	здобувач вищої освіти не дав відповіді на поставлені питання тесту, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання;